

РЕШЕНИЕ

№ 5298

гр. София, 08.08.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 8 състав, в
публично заседание на 19.07.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Деница Митрова

при участието на секретаря Милена Чунчева, като разгледа дело номер **5498** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – чл. 178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване (КСО).

Образувано е по повод жалба вх. № 21751 от 09.06.2023 г. по описа на Административен съд – София град и вх. № 1012 – 21 – 559 от 05.06.2023 г. по описа на Териториално поделение на Националния осигурителен институт (ТП на НОИ), подадена от Х. И. Ж., ЕГН [ЕГН], с адрес [населено място], [улица], ет. 2, ап. 2 срещу решение № 1040 - 21 – 324 от 26.05.2023 г., издадено от директора на ТП – на НОИ – С. град, с което е отхвърлена жалбата му с вх. № 1012 – 21 - 510 от 16.05.2023 г. и е потвърдено разпореждане № 214 – 00 – 5668 – 1 от 05.05.2023 г. на длъжностното лице по чл. 54ж, ал.1 от КСО.

Жалбоподателят оспорва посоченото решение като неправилно, необосновано, постановено при нарушение на материалния закон, при съществено нарушение на административнопроизводствените правила и несъответствие с целта на закона по смисъла на чл. 146, т. 3,4 и 5 от АПК. Излага съображения, че неправилно в обжалваното решение административният орган се позовава на прекратява, респективно на прекъсване на осигуряването на оспорвания в качеството на управител на търговско дружество без дейност. Инвокира доводи, че според тълкуването и прилагането на материалния закон от страна на ответника се налага единствено възможния извод, че Х. Ж. няма право да ползва парично обезщетение за безработица (ПОБ) на основание начислени и внесени от него и за себе си осигуровки

за този риск по трудово правоотношение, но има право да ползва ПОБ поради това, че е бил управител на дружество, в което не е подлежал на осигуряване и не се е осигурявал. В хода на съдебното производство оспорващият, редовно призован, не се явява, представлява се от адв. Ж., който поддържа жалбата, предлага да се уважи и депозира писмено становище.

Ответната страна –директорът на ТП на НОИ, редовно призован, се представлява от юрк. Б., която оспорва жалбата и предлага да се отхвърли като неоснователна и недоказана. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Административен съд София град, като обсъди доводите на страните и събраните по делото писмени доказателства, приема за установена следната фактическа обстановка: Със заявление № 214-00-5668 от 19.04.2023 г. Х. Ж. е сезирал административния орган с искане за отпускане на ПОБ по реда и условията на чл. 54а от КСО. Приложил е Заповед № 7 от 30.03.2023 г. за прекратяване на трудовото му с „алфа бизнес консулт“ ЕООД, считано от 01.04.2023 г., на основание чл. 71, ал.1 от КТ.

От материалите по делото се установява, че оспорващият на 20.06.2017 г. е вписан като собственик на капитала и управител на дружеството „Зет Ейч Груп“ ЕООД. След решение на едноличния собственик на капитала, Х. И. Ж., жалбоподателят е освободен като управител на дружеството. Това решение е вписано на 18.04.2023 г. в Търговския регистър и промените са отразени по партидата на „Зет Ейч Груп“ ЕООД. От дружеството за оспорващия Х. Ж. са подадени данни по реда на чл.5, ал. 4, т. 1 от КСО за периода от 09.08.2017 г. до 28.11.2017 г., вкл. С код за вид осигурен „10“ – „за управителите и прокуристите на търговски дружества, на еднолични търговци, на техните клонове и на клоновете на чуждестранни юридически лица, членовете на съветите на директорите, на управителни и надзорни съвети и контролорите на търговски дружества, синдиците и на ликвидаторите, както и лицата, работещи по договори за управление на неперсонифицирани дружества, и лицата, на които е възложено управлението и/или контролът на държавни и общински предприятия по глава девета от Търговския закон, техни подразделения или на други юридически лица, създадени със закон“, а за периода от 29.11.2017 г. до 12.02.2019 г. с код за вид осигурен „12“ – „за самоосигуряващи се, без обхванатите от кодове 13 и 33“.

На база на тези данни, длъжностното лице, „за Ръководител на осигуряването за безработица“, е издало разпореждане № 214-00-5668-1 от 05.05.2023 г., с което на Х. И. Ж., с последно прекратяване на осигуряването 18.04.2023 г., прекратено осигуряване за безработица на основание Договор за Управление и Контрол по Търговския закон, с регистрация в АЗ на 19.04.2023 г., е определен минимален дневен размер на ПОБ, съгласно ЗБДОО за 2023 г. в размер на 18,00 лв. , дневно. Това ПОБ е отпуснато считано от 18.04.2023 г. до 17.08.2023 г.

Срещу това разпореждане е подадена жалба от Х. Ж. до директора на ТП на НОИ С. град, в която се посочва, че същото е неправилно, незаконосъобразно и необосновано, тъй като в периода от 22.03.2021 г. до 17.02.2023 г. е работил по трудово правоотношение като юрисконсулт във фирма „Зара консулт“ ООД; в периода от 21.02.2023 г. – 01.04.2023 г. е работил по трудово правоотношение като юрисконсулт във фирма „Алфа бизнес консулт“ ЕООД и този трудов договор му е прекратен на основание чл. 71, ал.1 от КТ. Като в двете дружества е бил надлежно осигуряван и съответно са начислени и внесени дължимите осигурителни плащания. Пояснява се, че през периода 22.03.2021 г. до 01.04.2023 г. е вписан като управител на ТД „Зет Ейч груп“ ЕООД, като това дружество не извършва търговска дейност и за това

обстоятелство на 24.06.2021 г. в ТП е подадено съответното заявление и Декларация по чл. 38, ал. 9, т.2 от Закона за счетоводството (не се представят, но са публикувани в ТР), както и че в това дружество не е подлежал на осигуряване, съответно не е осигуряван. В допълнение е посочено, че по препоръка на административния орган е предприел действия по заличаване в ТР като качеството му управител на „Зет Е. груп“.

Решаващият орган се произнесъл с решение № 1040 – 21 – 324 от 26.05.2023 г. , с което е отхвърлил жалбата и е потвърдил разпореждане № 214 – 00 – 5668 – 1 от 05.05.2023 г. на длъжностното лице по чл. 54ж, ал.1 от КСО.

В хода на съдебното производство са приети като писмени доказателства по делото представените с жалбата и административната преписка писмени документи. Независимо от дадените указания с определение от 27.06.2023 г. за насрочване спора в открито съдебно заседание, не са ангажирани доказателства във връзка с твърдения в жалбата., а представените и приети не подкрепят доводите на оспорващия.

При така установената фактическа обстановка Административен съд София град, 8 –ми състав направи следните правни изводи:

Процесното решение е връчено на 02.06.2023 г. на Х. Ж. (л. 11), лично, поради което съдът приема, че жалбата е депозирана в законоустановения срок от надлежна страна и е процесуално допустима.

Разгледана по същество е ОСНОВАТЕЛНА.

Съгласно чл. 168, ал. 1 от Административно - процесуалния кодекс (АПК), приложим на основание чл. 118, ал.2 от КСО съдът не се ограничава само с обсъждане на основанията, посочени от оспорващия, а е длъжен въз основа на представените от страните доказателства да провери законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 - дали актът е издаден от компетентен орган, дали са спазени материалноправните и административнопроизводствените правила; дали актът е издаден в писмена форма и дали същият е съобразен с целта на закона.

На основание чл. 54а, ал.1 от КСО, право на парично обезщетение за безработица имат лицата, за които са внесени или дължими осигурителни вноски във фонд "Безработица" най-малко 12 месеца през последните 18 месеца преди прекратяване на осигуряването и които: 1. имат регистрация като безработни в Агенцията по заетостта; 2. не са придобили право на пенсия за осигурителен стаж и възраст в Република България или пенсия за старост в друга държава или не получават пенсия за осигурителен стаж и възраст в намален размер по чл. 68а или професионална пенсия по чл. 168; 3. не упражняват трудова дейност, за която подлежат на задължително осигуряване по този кодекс, с изключение на лицата по чл. 114а, ал.1 от Кодекса на труда, или законодателството на друга държава.

Не се спори между страните, че на 01.04.2023 г., вкл. е прекратено трудовото правоотношение на жалбоподателя с осигурителя „Алфа бизнес консулт“ ЕООД.

Спорът между страните по делото се свежда до това дали към датата на подаване на заявлението – декларация от 19.04.2023 г. за отпускане на ПОБ жалбоподателят има правоотношение със „Зет ейч Груп“ ЕООД.

Съгласно чл. 54л от КСО отпускането, изчисляването, изменянето, отказването, спирането, прекратяването, възобновяването и възстановяването на паричните обезщетения за безработица се извършват въз основа на данните по чл. 5, ал. 4, т. 1 и на данните, декларирани в подадените от лицата документи за отпускане на

обезщетенията при условия и по ред, определени с акт на Министерския съвет. Съгласно тази правна норма осигурителите са длъжни периодично да предоставят в НАП данни за осигурителен доход и осигурителен стаж на всяко лице поотделно.

Разпоредбата на чл. 4, ал.1, т. 7 от КСО определя, че управителите и прокуристите на търговски дружества, на еднолични търговци, на техните клонове и на клоновете на чуждестранни юридически лица, членовете на съвети на директорите, на управителни и надзорни съвети и контролорите на търговски дружества, синдиците и ликвидаторите, както и лицата, работещи по договори за управление на непersonифицирани дружества и лицата, на които е възложено управлението и/или контролът на държавни и общински предприятия по глава девета от ТЗ, техни подразделения или на други юридически лица, създадени със закон. Вписването на тези лица в ТР е уредено в ТЗ и в Закона за Търговския регистър.

Съгласно чл. 10 от КСО осигуряването възниква от деня, в който лицата започват да упражняват трудова дейност по чл. 4 или чл. 4а, ал. 1 и за който са внесени или дължими осигурителни вноски и продължава до прекратяването ѝ. По смисъла на чл. 10, ал.1 от КСО, осигуряването се свързва с упражняването на трудова дейност, като до прекратяването ѝ се дължат осигурителни вноски, тъй като това време се зачита за осигурителен стаж.

Административният орган се позовава на нормата на чл. 140, ал. 4 от ТЗ, която предвижда, че увеличаване и намаляване на капитала, приемане и изключване на съдружник, преобразуване на дружеството, избор и освобождаване на управител, както и назначаване на ликвидатор имат действие от вписването им в търговския регистър, определяща датата на последното прекратяване на осигуряването по смисъла на чл. 54а, ал. 4 от КСО.

По делото не бе приета като писмено доказателство декларация и заявления по чл. 38, ал. 9, т. 2 от Закона за счетоводството, че „Зет Ейч груп“ ЕООД за 2020 г. не осъществява дейност. Тази декларация е публична и е обявена в ТР по партидата на дружеството, поради което съдът приема същата за достоверна. Нито по делото, нито в ТР е налична декларация за 2021 г., която е следвало да бъде подадена до 30.09.2022 г., но така не се открива в ТР. За 2022 г. и 2023 г. не е изтекъл срокът за подаване на декларация по чл. 38, ал. 9, т. 2 от ЗСч, поради което съдът не може служебно да приеме, че дружеството не осъществява дейност.

Следователно за посочените години и при липсата на осъществявана дейност, дружеството не е било активно в стопанския оборот и няма извършвани сделки. Взаимоотношенията на жалбоподателя и на „Зет Ейч груп“ ЕООД са регистрирани с вписването на физическото лице като собственик на капитала и управител на дружеството на 20.06.2017 г. Първоначално осигуряването през 2017 г. – за м. 8,9,10 и 11, е за осигуряване по код 10 „Управление и контрол на търговски дружества“, а от м. 11. 2017 г. до м. 02.2019 г., вкл., като „самоосигуряващо се лице“, видно от приетата по делото Справка за подадени данни в Р. за Х. И. Ж., към дата 18 май 2023 г., за периода от 1997 г. до момента.

Съгласно приетата Справка за Актуално състояние на всички трудови договори на жалбоподателя е видно, че до м. 01.08.2017 г. същият е бил в трудово правоотношение с Адвокатско съдружие „Д. и съдружници“; от 15.11.2017 г. до 15.01.2018 г. със „С. Г. С. България“; от 28.08.2018 г. до 10.08.2019 г. – „РизълтсСиЕкс България“; от 22.03.2021 г. до 20.02.2023 г. – „З. Консулт“ и от 21.02.2023 г. до 01.04.2023 г. – „А. Бизнес Консулт“.

Предвид горното и съгласно материалноправната разпоредба на чл. 4, ал. 1, т. 7 от КСО управителите и прокуристите на търговски дружества, на еднолични търговци, на техните клонове и на клоновете на чуждестранни юридически лица, членовете на съвети на директорите, на управителни и надзорни съвети и контролорите на търговски дружества, синдиците и ликвидаторите, както и лицата, работещи по договори за управление на неперсонифицирани дружества и лицата, на които е възложено управлението и/или контролът на държавни и общински предприятия по глава девета от ТЗ, техни поделения или на други юридически лица, създадени със закон, подлежат на задължително осигуряване за общо заболяване и майчинство, инвалидност поради общо заболяване, старост и смърт, трудова злополука и професионална болест и безработица. Времетраенето на задължителното осигуряване се определя съобразно правилото на чл. 10 от КСО - от деня на започването на трудовата дейност до деня на нейното прекратяване. Данни за прекратяване на търговското управление по делото се установяват представената от ответника справки (л. 24 и 26), а именно 29.11.2017 г. Осигурителни вноски се дължат на основание чл. 6, ал. 3 от КСО върху получените или начислените, но неизплатени брутни месечни възнаградения, но върху не по - малко от минималния осигурителен доход по ал. 2, т. 3 и не повече от максималния месечен размер на осигурителния доход.

Следва да се посочи, че, за да бъде дължимо обаче и съответно, за да възникне задължението за осигуряване на лицето на основание чл. 4, ал.1, т. 7 от КСО по реда на чл. 6, ал.3 от КСО, видно и от самия законов текст на чл. 6, ал.3 от КСО, трябва да бъде определено възнаграждение на управителя за осъществяваната от него дейност по търговско управление.

Ако възнаграждението не е договорено или определено по съответния ред, задължение за внасяне на осигурителни вноски върху неначислени възнаградения на основание чл. 6, ал. 3 от КСО не възниква за тези лица. Задължението за осигуряване на лице, назначено по договор за управление, по реда на чл. 4, ал.1, т. 7 от КСО, възниква само в случаите, когато е определено възнаграждение. /виж в този смисъл решение № 13587 от 09.11.2027 г. по адм. д. № 6246/2017 г. на VI отделение на ВАС/. Според чл. 54а, ал. 1, т. 3 от КСО право на парично обезщетение за безработица имат лицата, за които са внесени или дължими осигурителни вноски във фонд "Безработица" най-малко 12 месеца през последните 18 месеца преди прекратяване на осигуряването и които не упражняват трудова дейност, за която подлежат на задължително осигуряване по този кодекс или по законодателството на друга държава, с изключение на лицата по чл. 114а, ал.1 от КТ. Естеството на обезщетението за безработица цели да замести липсващото възнаграждение на осигуреното лице за периода, през който не упражнява трудова дейност, за която подлежи на задължително осигуряване по чл. 4 от КСО. В случаите, в които необходимостта от него е отпаднала поради осъществена трудова дейност и реализирани от нея доходи, процесното обезщетение е недължимо. Осигуреното лице няма право на парично обезщетение за безработица през времето, през което е упражнявало трудова дейност и е подлежало на задължително осигуряване за всички рискове. Кумулирането на доходи от трудова дейност с парични обезщетения от фондовете на ДОО не се допуска от закона, в това число и парично обезщетение за безработица и възнаграждението на прокурист също не могат да бъдат кумулирани. Получаването на възнаграждение на управител изключва получаването на парично обезщетение на безработица /решение № 11751 от 12.10.2020 г. по адм. д. №

6733/2010 г. на VI отделение на Върховния административен съд/.

С оглед изложеното, основателен е доводът на жалбоподателя, че тъй като за дейността му като управител възнаграждение не е договорено и не е било определено по друг начин, то за упражняваната от него дейност той не подлежи на задължително осигуряване по този кодекс и следователно забраната на чл. 54а, ал.1, т. 3 от КСО за получаване на парично обезщетение за безработица не е приложима по отношение на него. Този аргумент се допълва и с вече посоченото, че дружеството е с преустановена дейност, което от своя страна означава, че без липсата на приходи няма как да има и изплатено възнаграждение.

Следва изрично да се подчертае, че освобождаването на оспорващия като управител на търговското дружество „Зет Ейч груп“ ЕООД е след подаване на заявлението му за ПОБ и след прекратяване на трудовото му правоотношение с „Алфа бизнес консулт“ ЕООД, считано от 01.04.2023 г., която е реалната дата за прекратяване осигуряването на лицето.

Не е основателно възражението на жалбоподателя за компетентността на решаващия орган, тъй като по делото е приета заповед № 1015 – 21 – 51 от 03.02.2020 г. на директора на ТП на НОИ.

Предвид гореизложеното, жалбата се явява основателна и следва да се уважи, а оспореното разпореждане и потвърждаващото го решение, като неправилни и незаконосъобразни, следва да бъдат отменени и преписката върната изпратена на ръководителя на Осигуряването за безработица за ново произнасяне.

По делото не е направено искане от процесуалния представител на жалбоподателя за присъждане на съдебно-деловодни разноски, поради което такива не се дължат.

Водим от горното, Административен съд София град, Трето отделение, 8 –ми състав,

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ по жалбата на Х. И. Ж. срещу решение № 1040 - 21 – 324 от 26.05.2023 г., издадено от директора на ТП – на НОИ – С. град, с което е отхвърлена жалбата му с вх. № 1012 – 21 - 510 от 16.05.2023 г. и е потвърдено разпореждане № 214 – 00 – 5668 – 1 от 05.05.2023 г. на длъжностното лице по чл. 54ж, ал.1 от КСО.

ИЗПРАЩА преписката на длъжностното лице по чл. 54ж, ал.1 от КСО при Териториално поделение на НОИ – С.-град, за ново произнасяне по нея, в едномесечен срок от получаването ѝ, при съобразяване с указанията по тълкуването и прилагането на закона, дадени в мотивите на настоящото решение.

Решението на основание чл. 119, ал.1 от КСО не подлежи на обжалване.

СЪДИЯ:

